

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
Negyed évre . . 45 Leu
Egy hónapra . . 15 Leu
Működés . . . Nyitólé
díjazású szeriat.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
adta Molnár Emil,
SZÉKELY HIRLAPOT
Biro Lajos alapította.

Füzetés szerkesztés és kiadás:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadókivitel:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Maria, Clujul și Crișana
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Most 15 éve...

(Sz). Aug. 23. Ezt a dátumot a város történetében a szomorúságok és bánatok szomorúfüzes lapjaira véste be a napikronikás.

Mint a hangyaboly, melyet megzavarnak pihenésében vagy szorgalmas munkájában, keltett riadalmat 1916 év aug. 23-ára virradólag az ajtóról-ajtóra bekopogó álmoriasztó hír, hogy: „Beltértek...”

Első pillanatban ködös még a távlat... Hisz az előtt való este még olyan békesség a hangulat.

A lapok csak olyan Höfer-féle stílusban számolnak be a Magyarország és Románia közötti tárgyalásokról, ezekből pedig gondolni sem lehet a néhány óra múlva bekövetkezendő román betörésről. E sorok írója a menekülés reggelén, 5 óra 15p.-kor, még egy táviratot vezet át a kötelességét utolsó percig hűségesen teljesítő postahivatalban. A távirat lakonikus rövidséggel van megfogalmazva: „A helyzet változatlan... Semmi különös hír...”

Szerencsétlen város népe!

E nappal mennyit vesztett. Egy egész élet összegyűjtött vagyonát dobja oda prédának azért, hogy lelketlen katonák kidobják a szemétre, mások pedig könnyen meggazdagodhassanak.

Asóta mennyi vizlefolyt a Torjapatak medrében Mennyi vér ömlött kia világ csatáterein, mennyi gyász ütött fészket anyai és gyermeki szívekben, határokat romboltak le, eszméket, tradíciókat zúztak szét, ekzisztenciákat roppantottak össze.

A sok zivatarból, népeket összeviharból bár megtépázottan került ki a magyar, de él és élni fog.

Bizalmunk a jövőben, optimizmusunk az elkövetkezendő jóban pillanatra se hátráljon meg.

Legyen bízató a város és vidék lakóinak a most tizenöt évvel ránk köszöntött szomorú napnak emléke.

Mennyit vesztettünk akkor és rendezettünk...

Igy fog a mostani nehéz napok fellege is fejünk felől elvonulni, hogy kiragadjon az éltető és áldást hozó napnak földet aranyozó sugárkévéje...

(M) Kormányok mennek, kormányok jönnek. Alig alakult meg Magyarország a Bethlen-kormány lemondásával az új kabinet gróf Károlyi Gyula elnöklétével, az angol kormányválság keltett a külpolitikában nagyobb hullámcsapást. Az új koncentrációs angol kormány elnöke Ramsay MacDonald lett és részt vesznek a kormányban a liberálisok és konzervatívok is.

Nagy sikerrel zajlott le a gyermek János vitéz előadása.

Színpompás kép.

Dobogó apró, gyermeki szívek. Édesapák és édes anyák könnyes, mosolygó arc. Virágok. Gyermeki öröm... Sok-sok édes pillanat.

Ezt nem lehetett lefénnyépezni, ezt érezni, ez érzésben összedobbanni kellett, csak így lehet a tegnap esti János vitéz előadását a kritika lencséje elé beállítani.

János vitéz! Már ismertük. Kedves, örökbeeső dalait minden magyar ajak tudja, zenéje világot hódított. Láttuk előadni nagy művészekről, de gyermekek által csak most.

Éppen ez volt a tegnap esti előadásnak az elménye, felejthetetlen emléke.

Mindenki megegyezik abban, hogy a címszerepben az aranyos Szőnyi Mária egy játékkal, mint kifogástalan énekevel oly szépet, oly kedveset nyújtott, hogy gyermektől óriási teljesítmény volt. Ővé az est sikerének oroszlán része, ővé volt a temérdek virág.

Már a 7 éves Nagy Érika, Nagy Géza tanító kisleánya az Iluska szerepében! A gyermeki álmvilág megtestesült szőke fűtű kis angyalkája. Minden mozdulata bájosság, ajkairól előtörő dal bátorítalan hangja igazi gyermeki ártatlanság ezüstcsengésű muzsikája.

Aztán így jönnek sorjában a többi szereplők bátor fellépésükkel, sikerült jelmezükben.

Bágytrombitást Máthé kántor kis fia, Attila játszotta meg aranyos derűvel és rátermett-

séggel. Kitűnő volt a gonosz mostoha szerepében Turóczy Milike.

Szőke Bandi a kettős szerepében, a csúsz és udvari tudós, sok-sok elevenességgel játszott, úgy mozgott, mint kész színész.

Pompásak voltak sikerült jelmezükben Nagy Kálmán, (a francia király) és Rákossy Buba (francia királykisasszony). Az udvarhölgyek: Molnár Réka és Tutoiu Baby, Müller Józsika a stráxsamester, Vajda Emilke, Szőcs Levente, a gazdák, valamint Györfly Gyuszi tábornok, ugyancsak a tündérek, huszárok, leányok-legények szépek és kedvesek voltak.

Az előadás előtt Teleky Piroska mondott prologust és Szőke Bandi konferálta be az estét. — Gyönyörű bevezetője volt az estnek a táncok.

Igazi művészettel Müller Lilike és Nagy Irénke táncduettet lejátszottak. Alig tudunk betelni a gyönyörű jelenettel és megújraztuk a táncot.

Felejthetetlen, bájos tánc volt a japán-tánc, melyet sikerült, izléses jelmezükben Dávid Éva, Keresztes Magda és Teleky Totó adtak elő sok hűséggel.

Még befejezésül annyit: az estét Nagóné Szabó Mária rendezte a töle ismert utolérhetetlen izléssel, sok finomsággal.

Jancsó Aranka zongorán kísérte le a darabot nagy művészettel. Mondanunk sem kell, hogy a rendező mellett neki is nagy része van a darab betanításánál.

Ezúton is köszönet — a rendező nevében — a szülőknél, szereplőknek.

Fájó visszaemlékezések.

Kálvária...

Hosszú hónapok óta járják a kálváriát. A keserves és szegyeteljes kálváriát...

A pénzügyigazgatóságok, az adóhivatalok kopott fa és kőlépcsőit, szomorú kínésű folyosóit.

Piruló arccal mennek könyörögni, koldolni azt az alalmazást, ami jogos és megilleti őket.

Már egy kínzók egyes helyeken a szerencsétlen nyugdíjasokat, olyan megvető gúnnyal mosollyal, hogy egy-egy érzékenyebb teremtet inkább a Marosnak, vagy a Dunának menne — a hova, amint olvassuk, — néhol utasítják is őket...

Durvaságban, szitkokban, rendőri fenyegetésekben bővelkedtek, de az őket megillető nyugdíjukból keservesen hosszú hónapok óta egy árva banit se láttak.

Talán Vajda volt miniszter ur egy ízben — hallván a sok panaszt — rendeletbe adta, hogy a hivatalokban a felekkel a tisztviselők kötelesek udvarias előzékenységgel bánni. De meg lehet, vissza is vonták, mint annyi száz rendeletet visszavonnak március-holnapra.

Jörgi professzor ur kellene egy nyárvégi tanfolyamot felállítson a durva, modortalan, fégyelméletlen hivatalnokok részére.

Nem kisel dolog a jó modor és önfelegyelem. Az anyatejjel kell magunkba szívjuk, vagy a neveléssel. De a kínél egyik is, másik is hiányzik, igyekezzék erős akarat-tal legalább külsőleg magára szedni.

Minden, csak kissé intelligens ember a maga durvaságát, idegességét zár alá tegye. Fegyelmezze, fékezze magát. És ha nem tud uralkodni magán, legyen magánzó és ne hivatalnok.

Mit gondolnak a fennhéjázó, modortalan hivatalnokok? Csak nekik van gorbaskodni, idegeskedni joguk?

Elhisszük, hogy nekik sem kellemes a sok hiábavaló zaklatás, de hát a sokezer szerencsétlen nyugdíjból élőknek sodronykötél az idegzete?

Olvassuk, hogy több szenzibilis nő elájult a nyugdíj kálváriákon.

Hosszú évekkel ezelőtt, mikor még az én lelkem, vagy inkább idegzetem nem volt még ennyire edzett, majdnem én is elájultam egy hivatalnok óriási durvaságától.

A nagy változás után közvetlen, a minisztériumok rezortjai Kolozsváron székeltek. Dolgom volt egytkben. Akkoriban egy igen kedves uriember pénzügyigazgatónk volt, aki azt tanácsolta, hogy a sok irkafirka helyett személyesen menjek fel Kolozsvárra.

Felmentem. Az ügyosztálynál egy tanácsoshoz utasítottak. — Benyitok a „Tanácsos ur” szobájába illő kopogás után.

Seres Miklós szavaival élve — egy „lenyűgözően fiatal” és „szédítően elegáns” fiatal ur ül az asztal mellett, gyönyörködve szépen ápolt körmeiben.

Régi időkben, egész bizonyos, hogy miniszteri segédfogalmazó-gyakornoknak néztem volna. De bizony valóságos „tanácsos” volt ömagassága.

Tiszteességesen „jó napot” kívánok. — Nem reagál. Beszélni kezdek — nem figyel! — Végre rágyújt egy cigarettára és egész magasságban kiegyenesedik és reám néz; Így nézhetett Zsigmond király „Kont” és társaira, mikor szólt ajkairól a gög:

— Hallja! menjen a másik szobába maga, ott van egy száz ur, az, ha akar, beszélhet magával ezen a nyelven. Aztán az ajtóra mutatott.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Aug.

29

1931.

— **Tanári áthelyezés.** A helybeli gimnázium egyik értékes tanárát, Szakács Antalt, a brassói róm. kath. liceumhoz helyezték át vallás tanári minőségben. Szakács tanár távozását sajnáljuk és kívánjuk, hogy új állomáshelyén is az a szeretet vegye körül, melyben része volt kis székely városunkban.

— **A városi taxák szigorú felhajtása.** A múlt és a folyó évről kb. 3 millió leuval tartoznak a városi taxával. Az interimár tegnapi ülésén elhatározta a hátralekolt szigorú felhajtását és erre rendeletet is adott a városi végrehajtónak.

— **Halálozás.** Kuti Mihályné sz. Hölcer Emma 40 éves korában városunkban elhunyt. Nagy részvét melletti pénteken temették el.

— **Papbeiktatás.** Holnap, vasárnap iktatják be városunkban az új gör. kel. lelkészt, Raffirotu Joant, Raffirotu sósmezői esperes fiát. Az ünnepélyes beiktatáson a románság előkelőségei vesznek részt. Az új lelkész hetekkel ezelőtt kötött házasságot Csutak György alsócsernátoni gör. kel. lelkész leányával.

— **Helyreigazítás.** Ez uton kívánjuk helyreigazítani meghívónkban tévesen nyomtatott Domjanszegi Domján A. István urnak a nevét. — Ifjúságiból rendezőbizottsága.

— **Kazinczy halálának évfordulója.** Augusztus 23-ikán volt 100 éves fordulója Kazinczy Ferenc halálának, mely napon halás kegyelettel emlékezett meg róla nemcsak Magyarország, szülőhelye, hanem az utódállamok magyarsága is. Kazinczy egyik legkimagaslóbb alakja a magyar szellemnek, aki a testvéri összefogást apostoli szenvedések árán hirdette abban a korban, amelyben erre teremtő szükség volt, hogy a nemzeti képességek kibonthassák szárnyaikat. Ő volt az, aki ujratértette a zengő magyar nyelvet, hogy az képest legyen a fejlődés által meggazdagodott emberi gondolatvilág kifejezésére. Magyarságáért 6 és fél évet töltött különböző börtönökben, de megtörni a szenvedések sem tudták. Áldozatos munkája nyomán indult utjára a magyar irodalom, amely napjainkban már a világot hódítja meg.

— **Cáfolat.** Az elterjedt hírekkel szemben az állami elemi iskola igazgatósága közli, hogy beiratkozási díj sem az óvodában, sem az iskolában nincs éppen úgy, mint régen.

— **Kétszer is a folyóba szaladt az autó.** Török Andor borkereskedő teherautójával az alsíki részeket járta be az elmúlt hétfőn. Kásonaltizben az autó kormánykereke eltört és az autó a folyóba szaladt. Szerencsére, a rajtaülőeknek semmi baja sem történt, az eltört részt Kézdivásárhelyre hozták le, itt összehegesztették és az így kijavított s a patakából ökrökkel kihuzatott autót újból üzembe helyezték és kedden délután hazaindultak Kézdivásárhelyre. Kedden este a városba szerencsésen be is érkeztek, azonban a kantai malomnál, a Muzsnai-féle kereskedés előtt a kijavított kormánykerék újból felmondta a szolgálatot és az ut mellett elhúzódó alig két méternyi mélységű malomárokba szaladt. Ennél a balesetnél is nem hagyta el a szerencse a rajtaülő Török Andort, Pinter Imre és Hengán Jánost. Nem történt egyiknek sem semmi baja. Az autó sem rongálódott meg. Az esettel kapcsolatosan felvetődik az a kérdés, hogy miért nincs az utnak ezen a részén védőkorlát? Ez az első eset, de egy második eset könnyen végzetessé válhatik.

— **Csak a cséplő szinü 100 leu lesz jó.** A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara közli: A Banca Nationala helyi fiókjának értesítése alapján közlik, hogy folyó év október 1-ig bevonják a különböző szinü, régi kiadású 100 leu bankjegyeket és egyedül csak a cséplő szinü marad forgalomban azután.

— **Ahol hét év óta nem esett az eső.** A délspanyolországi Loren környékén már hét év óta nem esett az eső. Az összes folyók és csatornák teljesen kiszáradtak, a föld kiégett. A vidéken már három év óta nem volt termés, aratás. Mintegy 25.000 parasztcsaláda legnagyobb inségben él.

— **Öngyilkosság.** Bartos Ferenc 29 éves legény tegnap Kővárán felakasztotta magát.

— **Ifjúsági táncestély.** Városunk főiskolai, kereskedő, iparos és sportegyleti ifjúsága összefogva, sikerült műsoros táncestélyt rendezett a múlt szombaton, aug. 22-én. Este 10 óra volt, mikor a közönség egybegyűlt és megkezdődött a műsor. Ennek első része előképekből állott, a színtalálk mögötti népdal kísérettel, melyek egytől-egyig hatásosak, sikerültek voltak. A dalok a 10—16—18—19 századokbeli magyar regös énekek és népdalok voltak s hozzá az előképek magyaros motívumok. A népdalokat énekeltek Kovács Józsefné, Mihály Jánosné, Kovács József, Jancsó Lajos, Kovács Gyula, Mágóri Dénes, Sántha Endre és Udvardy Sándor, míg az előképeket ezalatt Diénes Magda, Csikós Irénke, Harai Boriska, Moccsári Juci, Nagy Irénke, Benkő Lázár, Balázs Károly, György Lajos, Laczkó László, Dávid Antal, Czintos József, Jancsó Gyula, Klein Ferenc, Megyasay Kálmán, Sára Imre, Megyasay László és Winternitz Ödön személyesítették nagy hatással, dicséretreméltó alakítással. A program második része volt a „Nemzedékek táncá” Nagyapáink táncában bájos menüettet lejátszottak Antal Mária és Bogdán A., apáink táncában keringőt mutattak be Fleischer Ilonka és Nagy József, a jelenkori tánc bemutatásában Nagy Ibolyka és Gruber Zoltán szépen tangóztak és a „fiaink táncá” cím alatt Benkő Sári tüzes toborzót roptak. Mindnyájan zúgó tapsot kaptak a közönségtől. A táncok hatásait emelte, hogy a táncosok a kornak megfelelő ruhákban voltak. Megemlítendő még Nagy Zoltánnak cigányzene kísérettel előadott éneke, melyért a közönség szintén lelkesen megtapsolta. Program után a szó teljes értelmében „kivilágos virradatig” tartó tánc kezdődött, amely mindvégig élénk jókedvényben szép közönség részvételével folyt le. Általában ily sikerült estély rég volt, amiért az egész rendező ifjúságot és szereplőket dicséret illeti. Anyagilag is jól sikerült.

— **Székely fiúk elhelyezése.** A Székelyek Kolozsvári Társasága az alábbi iparágakban tudna tanulókat elhelyezni: 3 asztalos, 4 cipész, 1 borbély, 1 vízvezeték-szerelő, 1 pék, 1 női-fodrász, 1 keztű, egyet cipő kereskedésbe, egyet pedig üveg és porcelán üzletbe. Érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a Társaság titkáráltól. (Cluj. Juliu Maniu 8.)

— **A belügyminiszter adhat ki fegyvertartási engedélyt.** Belügyminiszteri rendelet szigorítja meg a fegyvertartási engedélyek kiadását. Ezt a jogot ezentul a belügyminiszter tartja fenn magának. A megyei prefekturák minden héten felterjesztik az összegyűlt kérvényeket. Az engedély iránti kérést a rendőrség, falun a csendőrség, majd a vármegyei vadászati felügyelősége láttamozza és a prefektus véleményezi. A belügyminiszter már el is küldte rendeletét a megyei prefektusnak.

— **Utak, amelyeket 200.000 fa árnyékol.** A szovjet öt éves tervéhez hasonlóan Mussolini husz éves tervet dolgozott ki, amelyek alapján az olasz országutakat teljesen modern alapokon akarják átépíteni. Az egyes országrészeket nagyzerően használható és a követelményeknek megfelelő országutakkal akarják kiépíteni. A program egyik érdekessége, hogy kétszáz ezer csemetét fognak az országutakon kelleme árnyék várja az utasokat. A husz éves tervnek az utépítési része hamarosan elkészül és aztán kidolgozzák a program másik jelentős részét, amelyről Olaszország modernizálását és gyökere átalakulását várják. Külföldön érthető feltűnést keltett az a körülmény, hogy Mussolini a szovjet uralt utánózza.

— **Kedves Főnök ur, még új és járatlan vagyok az irodaszerek beszerzésében.** Azért bátorodom érdeklődni, hogy hol szokta az Iroda a bevásárlást végezni?

— **Na, igen! Erről még nincs Ön tájékozva.** Hát közlöm fontos mihez tartás végett, hogy mindenféle Irodaszerek csak a Kovács-hirlapirodában szerzendő be. Olcsó és finom beszerzési forrás...

— **Igenie, Főnök ur...**

— **Pardon, Kucsera ur! Salve!** kedjék egyben a KOVÁCS-hirlapirodával közölni, hogy a tanév megnyitásával a gyermekem is ott szerzik be a

tankönyveket és az iskolai szereket.

— **Na és még egyet!** — Az Iroda részére szükséges nyomtatványokat le rendeli ott kérem...

— **Nagy hatáskörrel ruházták fel az ipartestületeket.** A munkaszerződésekről szóló munkatörvény újabb módosításai, melyekkel az 1884. évi 17. t.-c. 59. §-tól a 122. §-ig hatályon kívül helyeztetett és amelyeket a Monitorul Oficial 74 száma részletesen ismertet, teljesen más feltételeket irnak elő úgy a tanoncok, mint a segédek, illetve munkások szegődtetésére és felmondására vonatkozólag. Különösen figyelmet érdemel az, hogy mindaddig, amíg a munkakamarák fel lesznek állítva, nagy hatáskörrel bizza meg az összes ipartestületeket, így a többek között különösen a békéltető bizottság hatáskörét szabja meg mindazon esetekre vonatkozólag, melyekben a mester, segédek, illetve tanoncok között felmerült surlódásokat és nézeteltéréseket, fizetési kötelezettségeket kell, hogy le tárgyaljon, azokra nézve határozatot hozzon.

— **Bélyeg a privátkenyérre is.** Ma a városhoz is megérkezett a rendelet, hogy privát és nem otthon süttött kenyeret is fel kell bélyegezni.

— **Amit nekünk kell megfizetni.** Amint emlékeztet, az országos nyugdíj pénztárnál nagy hiánynak jöttek a nyomára. Az eltűnt összeget úgy kívánják pótolni, hogy a városok és községek költségvetésébe vettek fel bizonyos összeget a mérleg helyrebillentésére. A mi városunk interimár bizottsága is néhány héttel ezelőtt elkészítette a költségvetést, azonban ezt az országos áldozati hozzájárulást készakarva kifejejtette a városi büdzséből. E héten visszaérkezett a költségvetés és utasították az interimárt, hogy minden ellentmondás nélkül vegye fel a költségvetésbe a város terhére előirányozott 210.000 leut, mert csak így lesz a városnak elfogadott költségvetése. Az interimár bizottság szerdán foglalkozott a kérdéssel és kénytelen-kelletlen felvette a költségvetésbe az érzékenyen érintő kétfőszázötvenezer leut.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

AMATŐRS. E. Cáfolt cikkuhet nem áll módunkban lehőzölni, tekintve, hogy az említett kritika más lapban jelent meg. Azonban a sajtótörvényre hivatkozva az illető lapról kérhetik hasonló cáfolatuk közzétételét.

No. G. 7069—1931

Publicație de licitație.

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publicație în baza deciziunii No. G. 7069—1931. a judecătoriei de mixtă (g.-Săcuesc) în favoarea reclamantului Verese Béla repr. prin avocatul Dr. I. Diénes Jenő pentru încasarea creanței de 3453 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 7. Sept. 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Cernatul de jos la gospodăria lui Domokos Mihail asigurată în hontul comunei unde se va vinde prin licitațiune publică judiciară 2 cai murgi tuchis câte 18 ani, 1 cal și 1 împă, 1 căruța cu osie de fier cu 1 jet dia pirezle, 1 Șan, 1 vacă roșu de 16 ani în valoare de 9.700 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

| Tg.-Săcuesc, 24 Aug. 1931.

Ștefan Vântsa portarel delegat.

No. G. 17120—1930. exec.

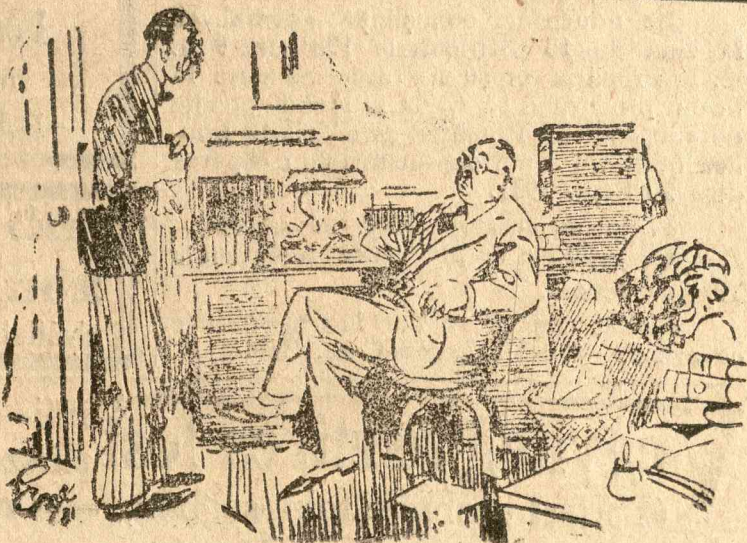
Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publicație în baza deciziunii No. G. 17120/1930 a judecătoriei de mixtă din Tg.-Săcuesc în favoarea reclamantului Dr. Victor Zische și Dr. Frite Stanciu adv. repr. prin avocatul Dr. I. Diénes Jenő pentru încasarea creanței de 4199 Lei. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 5 Sept. 1931 orele 4 1/2 p. m. la fața locului în comuna Cernatul de sus No. unde se va vinde prin licitațiune publică judiciară 1 mașina de cusut „Singer”, 10 stj. lemne de foc, 1 bicicletă, 1 masa de scris în valoarea de — Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcuesc, la 22 August 1931.

Șt. Vântsa, portarel delegat

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.